

Централізована бібліотечна система
Деснянського району м. Києва
Центральна районна бібліотека
ім. П. А. Загребельного

«Все, що писав, мені боліло...»

Віртуальна виставка

за проектом

«Україна. Становлення державності. Ч. П.»

Київ-2016

Шановні користувачі!

В 2016 році виповнюється 145- років від дня народження видатного українського письменника **Василя Семеновича Стефаника**. Його ім'я за оцінкою науковців по праву стоїть поруч з іменами Тараса Шевченка та Івана Франка, Лесі Українки і Михайла Коцюбинського.

Пропонуємо вашій увазі ювілейну віртуальну виставку

«Все, що писав, мені боліло...»

за проектом

“Україна. Становлення державності . Ч.II.”

Стефаник Василь Семенович
(1871-1936)

Розділ I

Майстер соціально - психологічної новели

«Я свою душу пустив у душу народу...»

Василь Стефаник

Програма з літератури

Василь СТЕФАНИК

Вибрані твори

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

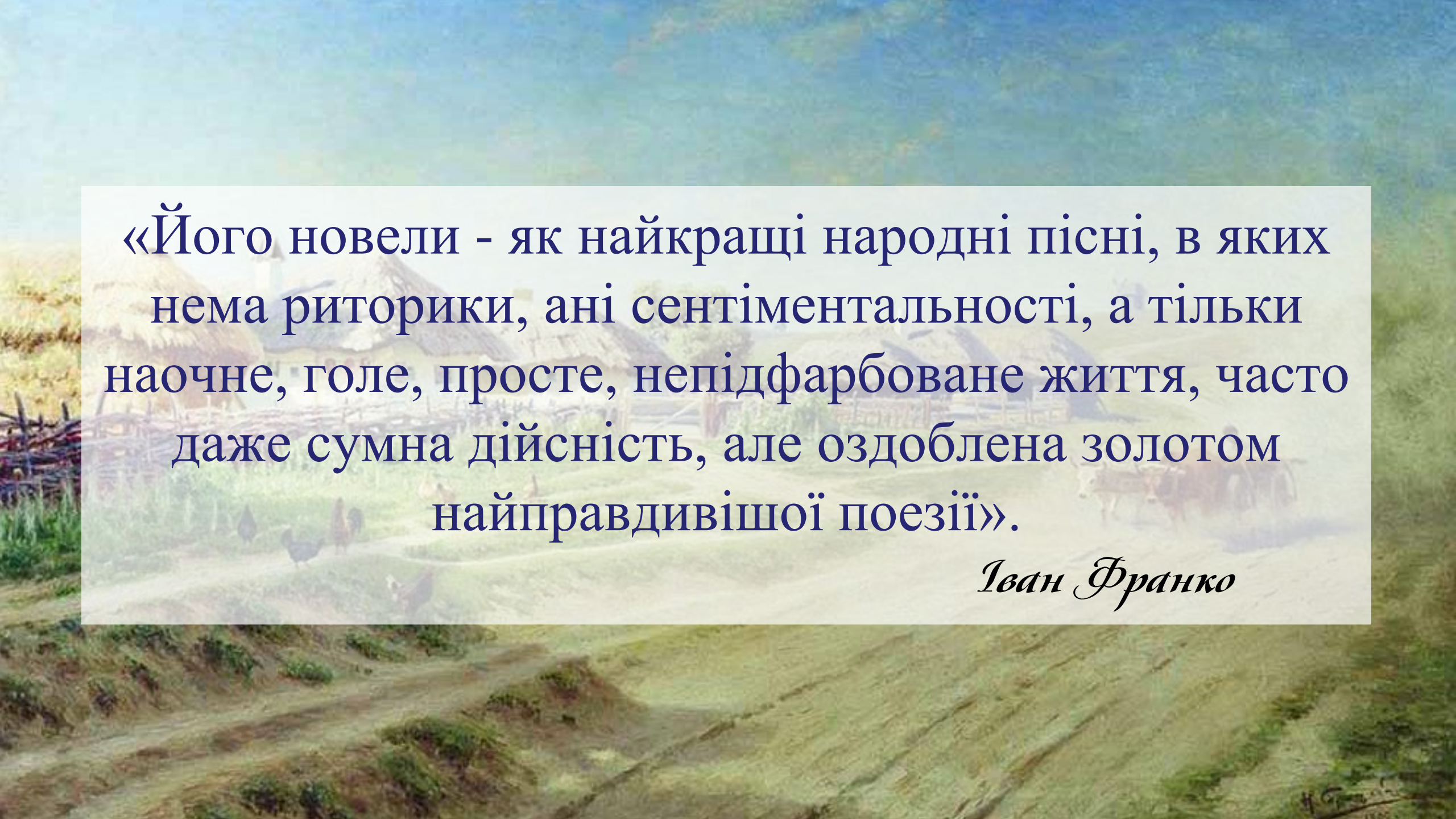
Стефаник, В. Вибрані твори [Текст] / В. Стефаник; упорядкув. текстів, передм. та прим. Андрусяка І. М. – Харків: Ранок; Веста, 2003. – 192 с. – (Програма з літератури).

Василь Стефаник був реалістом у доборі тем для своїх новел та оповідань і експресіоністом у художньому опрацюванні цих тем. Мотиви творів різноманітні, але водночас усі новели розкривають різні аспекти душі українського прикарпатського селянина віками гнобленого і доведенного врешті-решт до крайніх меж відчаю.

В пропонованій книзі можна прочитати поезії в прозі, новели, вибрані листи.

Видання буде цікавим широкому колу користувачів.

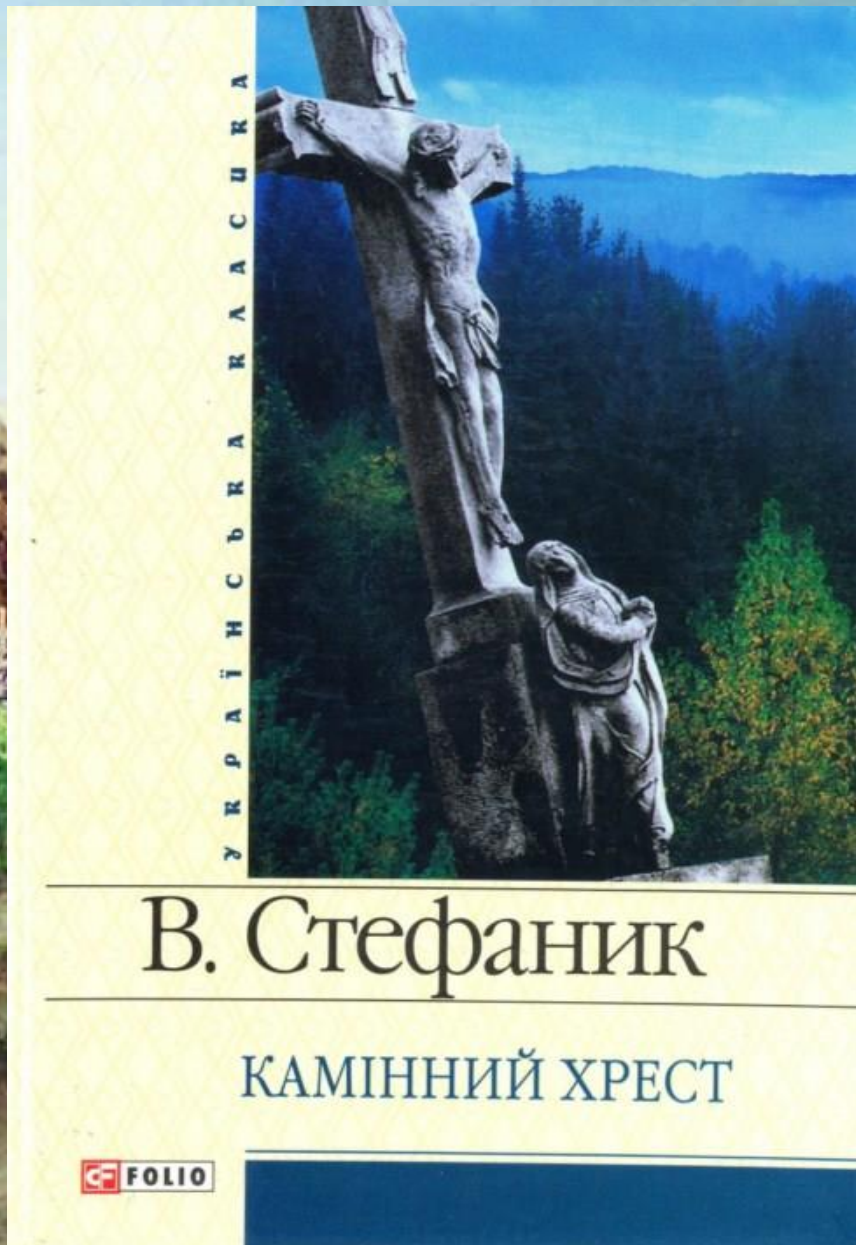

A painting of a rural landscape. In the foreground, a dirt road winds through a field. Several chickens are scattered across the field. In the middle ground, a horse-drawn cart is visible on the road. In the background, there are several wooden houses with thatched roofs, typical of a village. The overall scene is peaceful and depicts a simple, rural life.

«Його новели - як найкращі народні пісні, в яких нема риторики, ані сентиментальності, а тільки наочне, голе, просте, непідфарбоване життя, часто даже сумна дійсність, але оздоблена золотом найправдивішої поезії».

Іван Франко

Стефаник, В. Камінний хрест: новели / В. Стефаник; глосарій В. Г. Яськова; худож.-оформ. А. С. Ленчик. – Харків: Фоліо, 2006. – 255 с. – (Українська класика).

«Я свою душу пустив у душу народу...», - ці прості й водночас глибокі слова видатного українського письменника якнайкраще характеризують його творчість. У реалістичних, самобутніх соціально-психологічних новелах письменника постають правдиві картини життя західноукраїнських трударів ХІХ- початку ХХ століття. Видання адресоване широкому колу читачів.

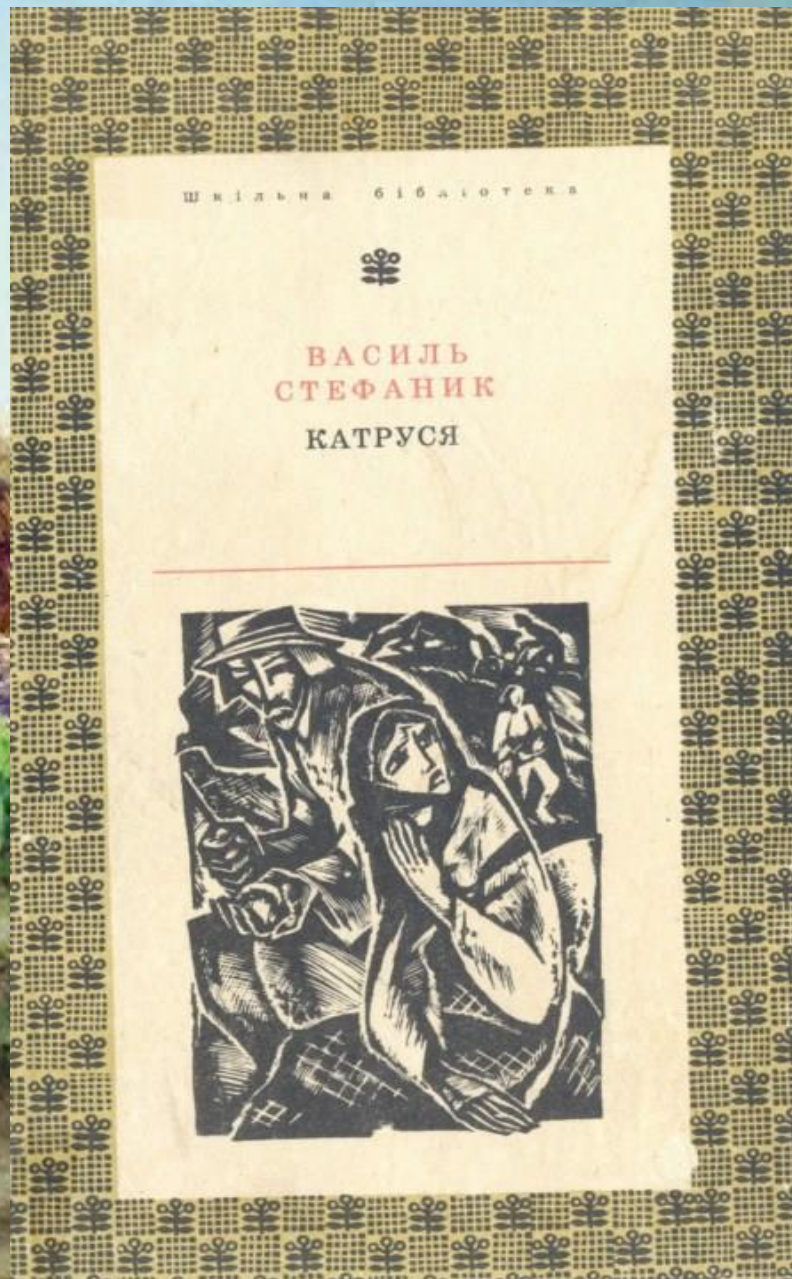

Стефаник, В. Камінний хрест: для ст. шк. віку / В. Стефаник; упорядкув. текстів, передм. І. М. Андрусяка. – Київ: Школа, 2007. – 272 с. – «Шкільна хрестоматія».

До хрестоматії увійшли вибрані твори класика українського письменства, одного з основоположників вітчизняної модерної прози Василя Семеновича Стефаника. Добір текстів (поезії в прозі, новели різних років) обумовлений шкільною програмою з української літератури та рекомендаціями з позакласного читання. Також ця книга знайомить читачів з вибраною епістолярною спадщиною письменника 1895-1899 років. Додаток до прочитаного містить біографічні, літературознавчі і методичні матеріали.

Книга буде корисною для старшокласників та вчителів загальноосвітніх шкіл.

Стефаник, В. Катруся: вибрані твори / В. Стефаник. – Київ: Веселка, 1975. – 103 с.

Василь Стефаник перестав бути письменником Західної України. Він – є класиком української літератури, неподільної на північну і південну, західну і східну.

В пропонованій книзі можна прочитати новели та оповідання із збірок автора 1899, 1900, 1901, 1905 років.

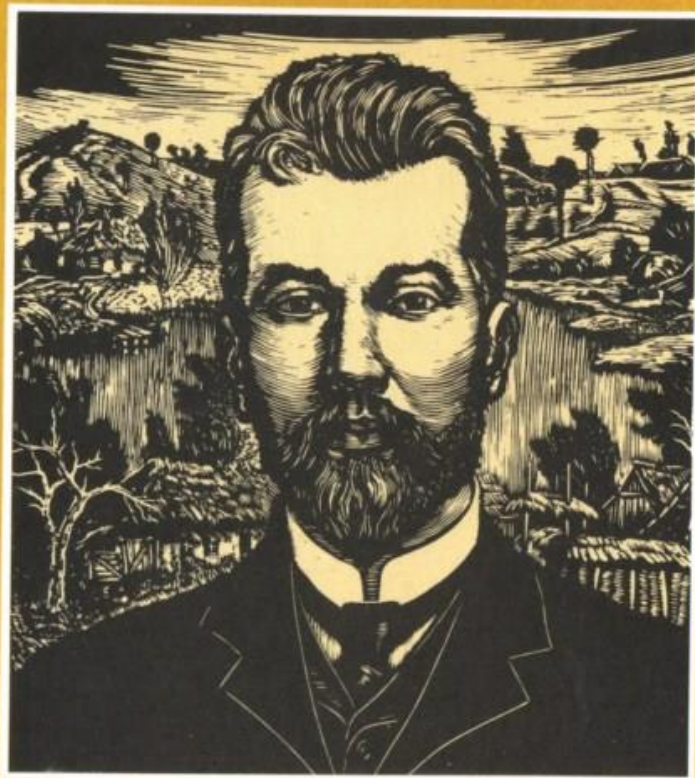
Видання адресоване широкому колу користувачів.

Василь СТЕФАНИК

Моє слово

Стефаник, В. Моє слово [Текст]: новели, оповідання, автобіографічні та критичні матеріали, витяги з листів : для серед. та ст. шк. віку - 3-тє вид. / В. Стефаник; упорядкув., передм. і прим. Л. Дем'янівської. – Київ : Веселка, 2001. – 319 с. : іл. – (Шкільна бібліотека).

Автор пропонованих оповідей – великий син України, поет її сумної долі й водночас співець надії на щасливе її майбутнє. Короткі, як спалах блискавки, психологічно сильні й гармонійно цілісні, щодо змісту й форми новели Василя Стефаника вражають читачів драматизмом та правдивістю.

В цій книзі також вміщені спогади сучасників про митця, автобіографічні й критичні матеріали, епістолярна проза.

Видання адресоване читачам середнього та старшого шкільного віку.

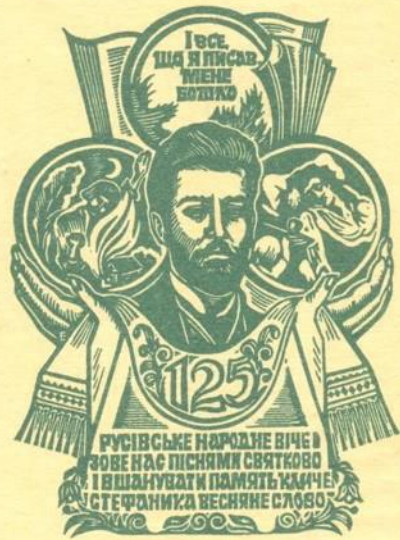

Розділ II

Творчий та життєвий шлях письменника

Ірина БУКСА
ТВОРЧІСТЬ
ТА СЛОВНИК
МАЛОЗРОЗУМЇЛИХ
СЛІВ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Букса, І. Творчість та словник малозрозумілих слів Василя Стефаніка: монографія / І. Букса. – Київ: Смолоскип, 1996. – 133 с.

У посібнику висвітлено життєвий та творчий шлях В. Стефаніка, фальсифікацію його творчості радянськими критиками, популярність серед інших народів світу, представлено аналіз перших перекладів його новел польською мовою, дані методичні поради щодо вивчення творів «Самому собі», «Новина», «Камінний хрест», подано словник малозрозумілих слів та приклади з'ясування Стефанікових діалектів.

Видання призначене для студентів філологів та вчителів.

Василь Стефаник //

Гуцулятко: літ.-худож. видання;
упоряд. В. Колодій. – Чернівці:
Букрек, 2004. – С. 55-60.

До пропонованої книги увійшли дитячі твори письменників Буковини, Галичини та Закарпаття минулих та теперішніх часів. Увазі читачів представлений короткий біографічний нарис життєвого та творчого шляху Василя Стефаника та оповідання «Катруся».

*Матеріал розрахований для
учнів середньої школи.*

**ДИВОСВІТ
«ВЕСЕЛКИ»**

АНТОЛОГІЯ
ЛІТЕРАТУРИ
ДЛЯ ДІТЕЙ
ТА ЮНАЦТВА

1

Василь Стефаник:
[біографічна довідка, оповідання]
// Дивосвіт «Веселки». [У 3 т.]. Т.
1. Українська література:
антологія л-ри для дітей та
юнацтва / упорядкув.
Чайковського Б. Й. [та ін.];
передм. Бойко І. Т. – Київ:
Веселка, 2004. – С. 447- 452.

В пропонуваному розділі
можна ознайомитись з короткою
біографією письменника,
оповіданнями «Сини» та
«Дорога».

*Книга адресована школярам
середнього та старшого
шкільного віку.*

ВАСИЛЬ СТЕФАНИК

Василь Стефаник: життя і творчість у документах, фотографіях, ілюстраціях: альбом / авт. – упоряд. Ф. П. Погребенник. – Київ: Рад. шк., 1987. – 144с.

В альбомі висвітлюється життєвий і творчий шлях Василя Стефаника за допомогою численних фотографій, документів, ілюстрацій, значна частина яких публікується вперше, в уривках з його творів та листів, висловлюваннях передових діячів української, російської, польської, чеської, словацької, болгарської та інших культур, спогадах сучасників розкриваються найбільш важливі сторінки життя, літературної та громадської діяльності.

Альбом розрахований на вчителів-словесників, студентів-філологів, усіх шанувальників творчості письменника.

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Кінець XIX—
початок XX ст.

1

Василь Стефаник (1871-1936) // Історія української літератури. Кінець XIX - початок XX ст.: у 2 кн.: підручник / ред. О. Д. Гнідан. – Київ: Либідь, 2005. - Кн. 1. С.411-475.

В пропонованому нарисі представлено біографію Василя Стефаника, діяльність та детально охарактеризовано перший та другий періоди його творчості.

Підручник адресований студентам вищих навчальних закладів.

ЮРІЙ КОВАЛІВ ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ КІНЕЦЬ ХІХ — ПОЧ. ХХІ СТ.

Том другий

У пошуках іманентного сенсу

ам!
альма матер

Підручник

Василь Стефаник, (1871-1936)
// Історія української літератури:
кінець ХІХ – поч. ХХІ ст. У 10 т. Т. 2.
У пошуках іманентного сенсу:
підручник / Ю. Ковалів. – Київ:
Академія, 2013. – С. 344-357. - (Альма-
матер).

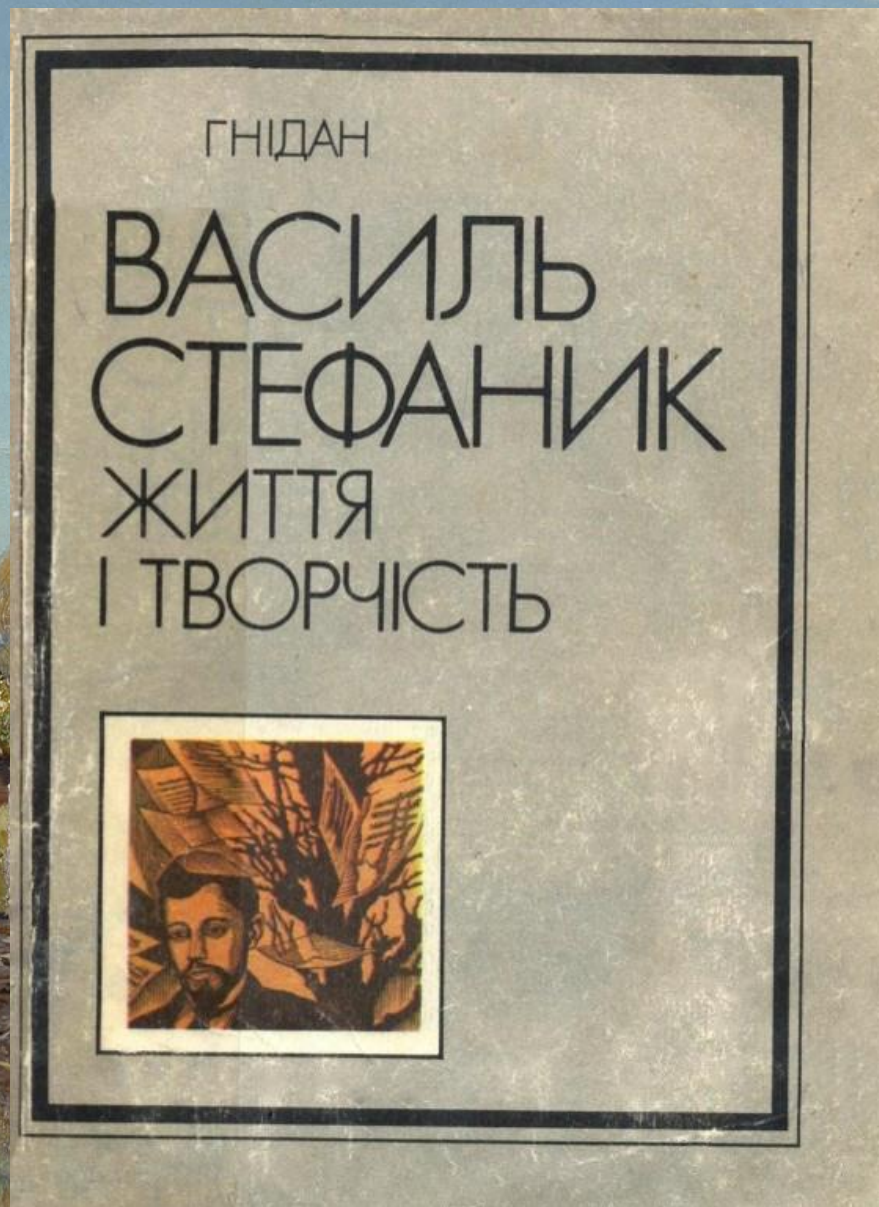
Василь Стефаник знайшов себе
в новелістиці, пережив творчу
еволюцію двох періодів. Іван Франко
називав письменника «митцем з Божою
ласки» та «паном форми».

В розділі «**Василь Стефаник**»
розглядається життєвий шлях та
дається аналіз творчій спадщині
українського новеліста.

*Видання призначене студентам вищих
навчальних закладів*

Сергій Іванович...

Гнідан, О. Василь Стефаник. Життя і творчість: посібник для вчителя / О. Гнідан. – Київ: Радянська школа, 1991. – 222 с.

Автор розглядає твори класика української літератури, аналізує новели з п'яти збірок, в яких відтворене життя західноукраїнського селянства на зламі двох століть за часу першої Світової війни та панування Польщі. Багато уваги приділяється характеристиці творчої манери, стилю письменника.

Видання адресоване вчителям та студентам-філологам.

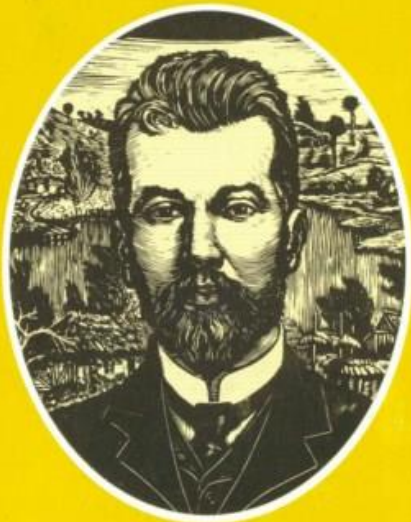
Сергій Іванович...

УРОК ЛІТЕРАТУРИ

ЯРЕМА ГОЯН

Дорога

ВАСИЛЬ
СТЕФАНІК

Гоян, Ярема. Дорога: літературний портрет Василя Стефаника / Я. Гоян. – Київ: Веселка, 2003. – 70 с. – (Урок літератури).

Пропонована книга розповідає про життєві дороги талановитого новеліста Василя Стефаника, про людей які йому зустрічалися і ставали прообразами героїв новел, про маловідомі, але надзвичайно цікаві й промовисті факти життя письменника; розповідає його землянин Ярема Гоян, лауреат Національної премії України ім. Т. Шевченка.

Книга розрахована на широке коло користувачів.

Сергій Яремичев

В. М. Лесин

ВАСИЛЬ СТЕФАНІК-
МАЙСТЕР НОВЕЛИ

Лесин, В. Василь Стефаник – майстер новели / В. Лесин. – Київ : Дніпро, 1970. – 331 с.

В пропонованій книзі йдеться про Василя Стефаника, як людину, громадського діяча і талановитого новеліста, про тривалі й складні ідейно-творчі шукання та формування художнього методу письменника, про його творчу лабораторію і виключну новелістичну майстерність; розкрито місце і значення письменника в історії української літератури.

Видання адресоване широкому колу користувачів.

СТЕПАН ПРОЦЮК

Троянда
ритуального болю
автографи часу

Роман про Василя Стефаника

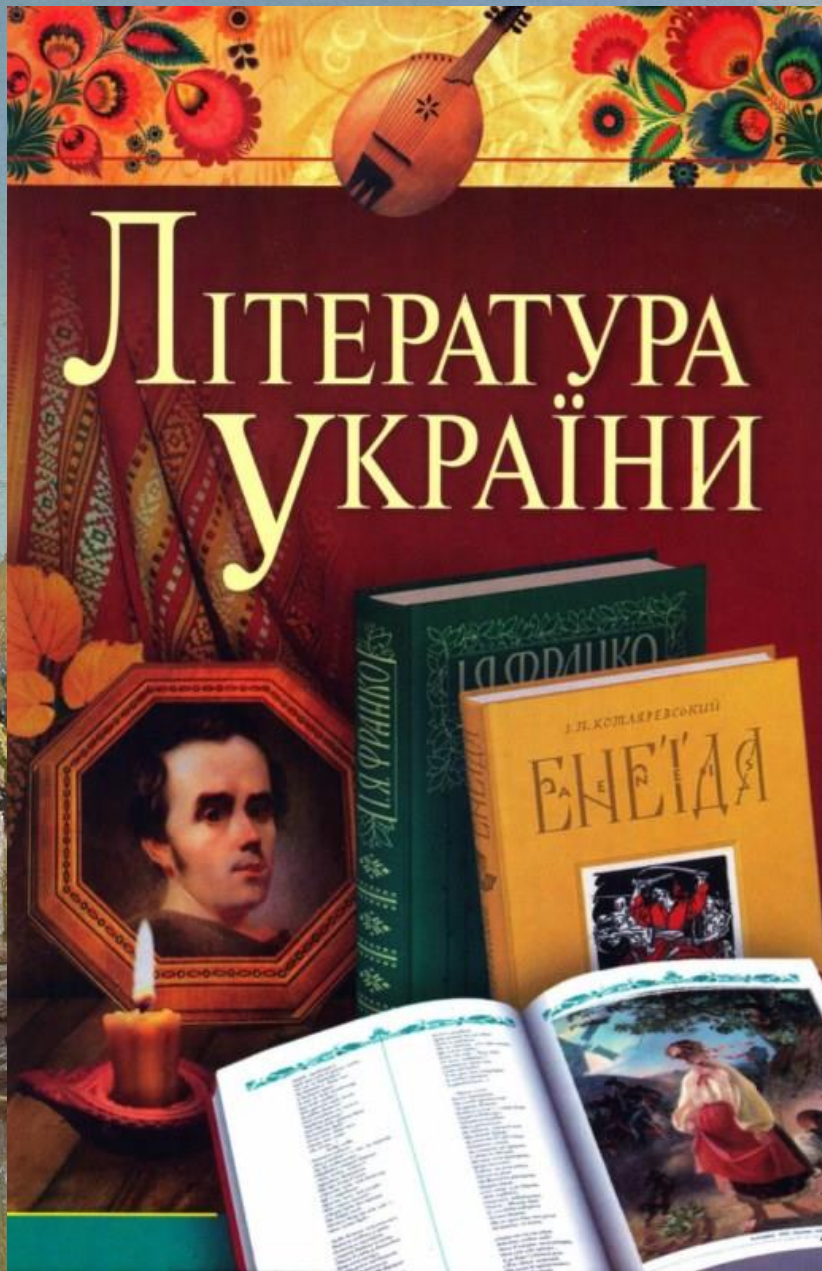
Процюк, Степан. Троянда ритуального болю: роман про Василя Стефаника / С. Процюк. – Київ: Академія, 2010. – 184 с. - (Автографи часу).

Цей психобіографічний роман є історією загадкового внутрішнього світу і харизми Василя Стефаника. Його манила й переслідувала троянда – символ життя і смерті. Ритуалом власної творчості він прагнув подолати трагізм і суперечності буття. У його житті і творчості чорне та біле, нехтуючи безпекою, часто опинялись поруч.

Видання адресоване широкому колу читачів.

Сергій Проциук

Скляренко, В. Василь Стефаник, (1871-1936) : [творчість] // Література України: для дітей серед. шк. віку / В. М. Скляренко, Я. Батій; худож.-оформ. Л. Д. Киркач-Осипова. – Харків: Бібколектор, 2015. – С. 148-150.

Це видання розповідає не тільки про творчість україномовних письменників нашої країни та української діаспори, а й російськомовних авторів, життя і творчість яких пов'язана з Україною. В пропонованій статті «Василь Стефаник (1871-1936)» читачі можуть ознайомитись з творчим шляхом письменника та критичним матеріалом на новелу «Новина».

Стаття адресована учням середньої школи.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

хрестоматія
української літератури
та літературної критики
XX ст.

Яременко, В. Любив свою дорогу...: [оповідання про Василя Стефаника] // Українське слово: хрестоматія української літератури та літературної критики XX ст. У 3 т. Т. 1 / упоряд.: Є. Федоренко, В. Яременко; наук. ред. А. Погрібний. - Київ: Рось, 1994. – С. 184-195.

Стаття присвячена окремим епізодам життя селянського Бетховена, співця селянської бідноти, співця Гуцульщини, борця проти соціального та національного гніту, Василя Стефаника.

*Нарис буде в нагоді учням,
гімназістам, студентам,
вчителям.*

Сергій Яременко

Розділ III

Періодичні видання

ЩОМІСЯЧНИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

Дивослово

6' 2013

УКРАЇНСЬКА МОВА Й ЛІТЕРАТУРА В НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

у номері:

Програма
і календарно-тематичне планування
з української літератури для 5 класу

Про методи навчання
української мови
у системі компетентнісної освіти

Правопис слів із чергуванням
голосних і приголосних
(Урок у 10 класі)

Андрій Малишко:
наукове осягнення

63-й рік видання

Бойко, Надія. Нова і яскрава сторінка про життя "покутської трійці": монографія Р. Піхманця "Із покутської книги буття. Засади художнього мислення В. Стефаника, М. Черемшини, Л. Мартовича" // Дивослово (українська мова й література в навчальних закладах). - 2013. - № 6. - С. 62-63 : фото. - Рец. на кн.: Із покутської книги буття. Засади художнього мислення В. Стефаника, М. Черемшини, Л. Мартовича / Піхманець Р. - К. : Темпора, 2012.

В своїй статті кандидат філологічних наук Надія Бойко аналізує літературне дослідження Р. Піхманця «Із покутської книги буття. Засади художнього мислення В. Стефаника, М. Черемшини і Л. Мартовича», в якому подано цілісну картину життя і творчості цих авторів на історико-культурному тлі кінця ХІХ – поч. ХХ ст.

Дослідження та рецензія зацікавлять науковців, викладачів, учителів, студентів.

Сергій Іванович...

СЛОВО

ЧАС

- Смысловорча функція контексту
- Ранні романи В. Винниченка: нарративні особливості
- Текстологічні колізії лірики Василя Симоненка
- Загальні збори Відділення ЛММ НАН України: підсумки і перспективи

*Слово як лас! Перед ним упадеш на коліна.
Це ж у його пелюшках то шовкових, то з тернів
Лопалю, чай,
Прудків твоїх достеменно і Дана, й Дажбога,
Ратаїв, мудрих князів на цілющій наш спочиву,
Микола Дашко*

Варчук, В. Василь Стефаник. «Городчик до бога ридав...»: до проблеми вибору основного тексту / В. Варчук // Слово і час. – 2011. – № 6. – С. 71-81.

Автором статті встановлено орієнтований час написання твору, подано історію формування тексту поезії в прозі В. Стефаніка «Городчик до бога ридав...».

Стаття адресована студентам-філологам та викладачам.

Василь Стефаник //
Українська література: програмні
тексти, ілюстрації, пояснення,
завдання, тести: 10 клас. – 2001. - Вип.
3. – 63 с. – (Усе для школи).

Випуск журналу із серії «Усе
для школи» містить нариси
літературознавців - викладачів
Ростислава Чопика та Григорія
Чопика, новели Василя Стефаника
різних років, словничок діалектичних
слів та літературно-критичний
додаток.

Пропонований ілюстративний
матеріал, тестові завдання з
української літератури до теми
«Василь Стефаник» доповнюють
дослідницьку працю авторів.

Сергій Яценко

ДИВОСЛОВО

ЩОМІСЯЧНИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

українська мова й література в навчальних закладах

у номері:

21 лютого – Міжнародний день
рідної мови

Комп'ютерна програма "ІнтерТест"
(Модуль "Українська мова")

Поети "київської школи"
(Урок – усний журнал)

Творчість Лесі Українки:
наукове пізнання
і методичне опрацювання

З духовної спадщини:
Настя Грінченко

02/2010 60-й рік видання

Сізова, К. Модерне переосмислення фольклорних традицій портретування у новелістиці Василя Стефаника // Дивослово. – 2010. - № 2. – С. 52-54.

Василь Стефаник завжди будував свої новели-образки не на розлогих описах і розповідях, які вимагають епічного спокою, а на яскравих і сильних враженнях, які вкарбовуються в пам'ять назавжди.

В своїй статті кандидат філологічних наук Ксенія Сізова розглядає прозу Василя Стефаника, як самобутню, колоритну та дуже своєрідну у лаконічному відображенні дійсності.

Стаття призначена для студентів-філологів та викладачів.

Сергій Іванович...

Видатні особистості про Василя Стефаника та його творчість:

«... Двома - трьома швидкими штрихами він надзвичайно яскраво зображує нам цілі драми, завдячуючи саме тому, що всі його начерки мають загальний тон».

Леся Українка

«Рідко в якого письменника творчість така монолітна, як у Стефаника».

Морачевський В.

«Про Василя Стефаника не говоримо в минулому часі, бо є він і сьогодні цілком реально в нашій красній письменстві, живе всією своєю невмирущою творчістю, силою свого вогнем налитого слова».

Гончар О.

«Василь Стефаник належить до плеяди славних письменників українського народу. Його ім'я як видатного художника, стійкого борця за краще майбутнє трудящих по праву стоїть поруч з іменами Шевченка і Франка, Лесі Українки і Михайла Коцюбинського».

Пшонько П.